

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІ В

Доповідач: Галушко Оксана
магістр спеціальності 053
«Психологія»

Науковий керівник: Томчук М.І.
доктор психологічних наук,

Об'єкт дослідження:

професійне самовизначення
особистості

Предмет дослідження:

психологічні особливості
професійного
самовизначення
старшокласників

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати особливості професійного самовизначення старшокласників із врахуванням застосування гурткової професійно-консультативної роботи.

Гіпотеза дослідження:
ціннісні спрямування особистості мають впливати на особливості її професійного самовизначення

Завдання дослідження:

1) з'ясувати психологічний зміст професійного самовизначення у контексті цілісного самовизначення особистості у ранньому юнацькому віці;

2) Розробити концептуальні засади професійного самовизначення як життєвої проблеми особистості.

3) Експериментально дослідити чинники та умови розвитку у старшокласників профорієнтації та самовизначення

4. Розробити та експериментально апробувати програму формування учнів старшого шкільного віку, ефективного професійного самовизначення особистості.

Методи та методики дослідження

- Опитувальник суб'єктивної оцінки професійної визначеності Вітковська О.І.
- Метод семантичного диференціалу
- Методики: опитувальник термінальних цінностей (ОТеЦ); тест «Визначення рівня самоактуалізації особистості» (САМОАЛ)

Теоретичний висновок:

- *Професійне самовизначення – це процес, що складається з ряду етапів, тривалість яких залежить від індивідуальних особливостей та зовнішніх умов суб`єкта вибору професії.*

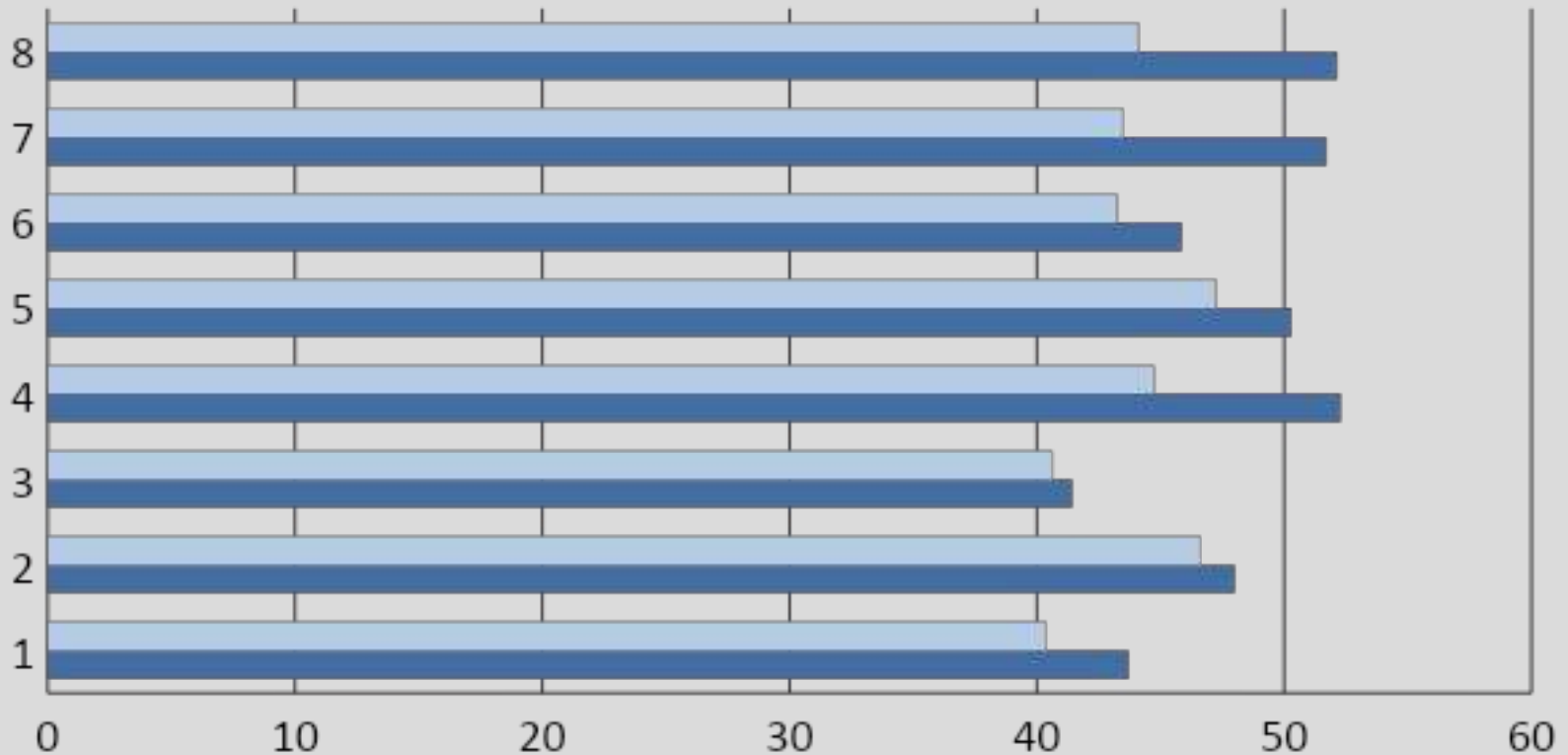

- *На професійне самовизначення старшокласника впливають різноманітні фактори (середовище, що його оточує, а також особистісні характеристики)*

Опитувальник суб'єктивної оцінки професійної визначеності (Вітковська О.І.)

Категорія старшокласників		Середні показники суб'єктивної професійної визначеності у групах		Зрушення у показнику суб'єктивної професійної визначеності за навчальний рік (B2 – B1)
		На початку року	В кінці року	
		B1	B2	Δ B
Група, що прагнула професійного самовизначення	К	14,91 %	24,92 %	10,01 %
Група, що не прагнула професійного самовизначення	Н	15,22 %	19,11 %	3,89 %

Опитувальник термінальних цінностей (ОТеЦ)

Термінальні цінності:

1 – престиж,

2 – матеріальне становище,
контакти,

3 – креативність,

4 – розвиток себе

5 – досягнення,

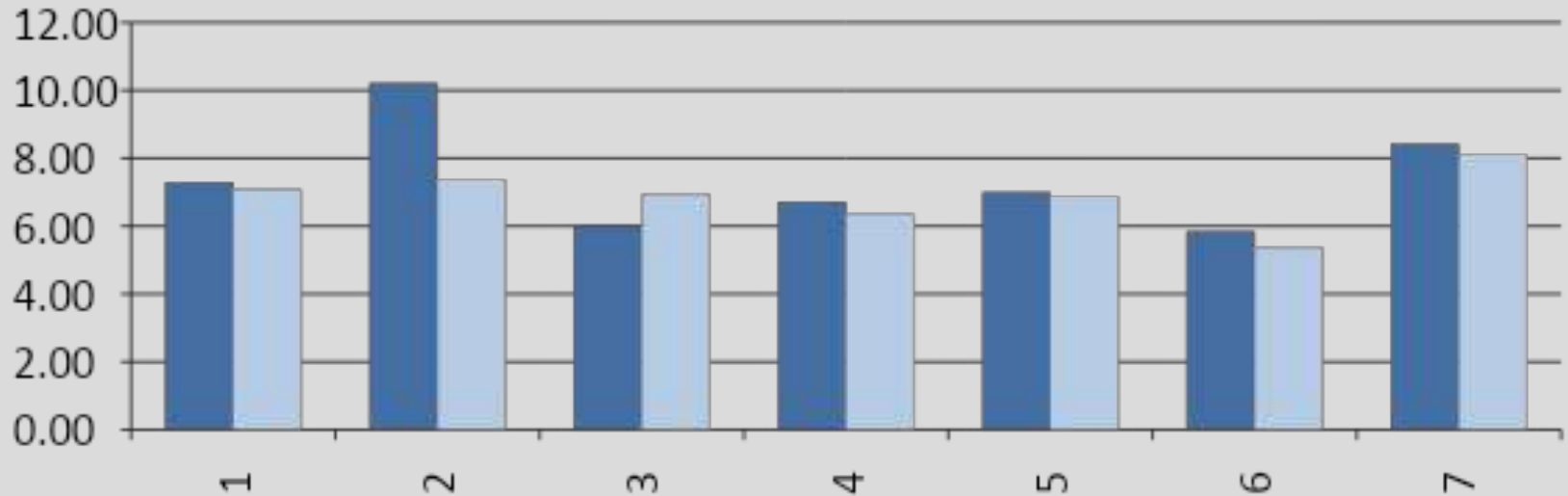
6 – активні соціальні

7 – духовне задоволення,

8 – збереження індивідуальності

Тест «Визначення рівня самоактуалізації особистості» (САМОАЛ)

- в — учні з високим результатом професійної визначеності $\Delta B'$;
- н — учні з низьким результатом професійної визначеності $\Delta B'$;

1 – орієнтація у часі

2 – цінності самоактуалізації

3 – саморозуміння

4 – аутосимпатія

5 – автономність

6 – спонтанність

7 – креативність

Тренінг «Моє майбутнє залежить від мого вибору»

Мета:

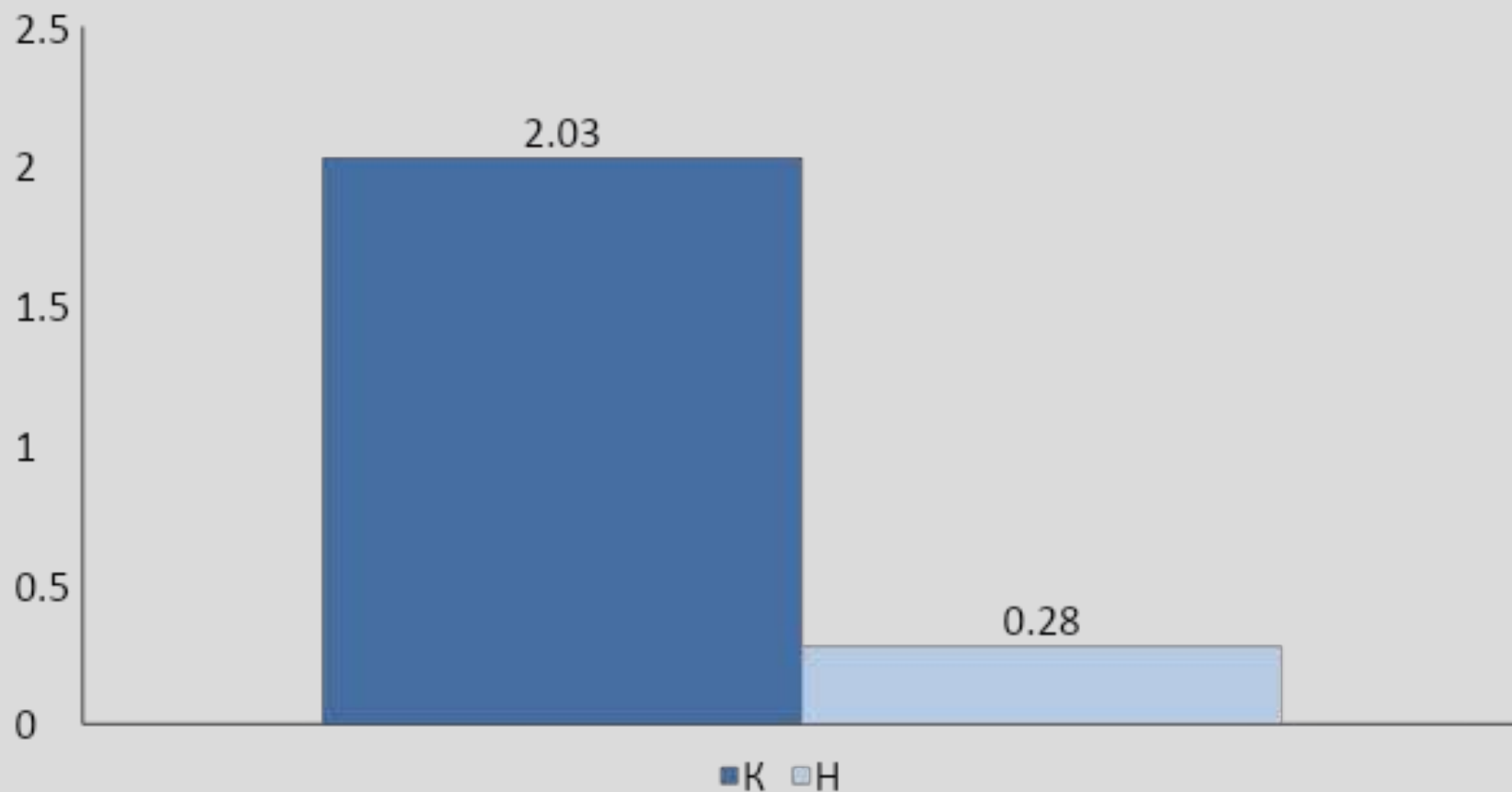
- професійне інформування учнів;
- Виховання відповідального ставлення до свідомого вибору майбутньої професії;
- Зниження тривожності;
- стимулювання особистості до самоосвіти, самооцінки, самопізнання, тощо;

Порівняння результатів формувального експерименту з розвитку суб'єктивного професійного самовизначення старшокласників

Відносне зростання суб'єктивної професійної визначеності у експериментальній та контрольній групах

Практичне значення дослідження

Використання результатів теоретико-емпіричного дослідження у роботі психологів закладів освіти щодо формування професійного самовизначення старшокласників

Дякую за увагу!

